

**Θέσεις του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)
επί του εθνικού Κοινωνικού Κλιματικού Σχεδίου (ΚΚΣ)**

Ιούλιος 2025

1. Εισαγωγή - Ο τουρισμός ως βασικός κοινωνικοοικονομικός πυλώνας

Ο τουριστικός τομέας αποτελεί κρίσιμο και διαχρονικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, με εκτεταμένες συνέργειες τόσο σε εθνικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Μεγάλο ποσοστό των τουριστικών επιχειρήσεων είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν σε παραμεθόριες, νησιωτικές ή ορεινές περιοχές, αντιμετωπίζοντας δομικές προκλήσεις προσβασιμότητας, υψηλού κόστους ενέργειας και περιορισμένης υποστήριξης από εθνικά ή ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία.

Παρά την έντονη συμμετοχή του τομέα στην οικονομική δραστηριότητα, το ΚΚΣ δεν περιλαμβάνει ρητή αναφορά στον τουρισμό, ούτε εξειδικεύει πώς μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις μπορούν να ενταχθούν σε επιλέξιμες παρεμβάσεις. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την υποχρέωση στόχευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 σε ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις, την περιφερειακή ανάλυση των αναγκών (Άρθρο 6), αλλά και το παράδειγμα άλλων κρατών-μελών.

2. Κρίσιμες Παρατηρήσεις και Προτάσεις

2.1 Ανάγκη σαφούς ενσωμάτωσης του τουρισμού στο ΚΚΣ

Προτείνεται η δημιουργία εξειδικευμένου πυλώνα δράσεων στο ΚΚΣ με στόχο:

- Την ενεργειακή αναβάθμιση και ψηφιοποίηση μικρών τουριστικών επιχειρήσεων (ιδίως σε Νησιά και Ορεινές Περιοχές), μέσω:
 - Παρεμβάσεων στο κτιριακό κέλυφος (μόνωση, A/C inverter, αντικατάσταση παλαιών ηλεκτρικών συσκευών),
 - Εγκατάστασης συστημάτων παρακολούθησης ενέργειας (EMS), αισθητήρων και συστημάτων αυτοματισμού,
 - Δράσεων κυκλικής διαχείρισης πόρων, όπως συλλογή και επαναχρησιμοποίηση ομβρίων και γκρίζων υδάτων και
 - Μέτρων ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή (π.χ. υδατική ασφάλεια, πυροπροστασία).

2.2 Ενίσχυση προσβασιμότητας και κοινωνικής ένταξης

Η πρόβλεψη για προσβασιμότητα ΑΜΕΑ θα πρέπει να επεκταθεί και στις τουριστικές επιχειρήσεις.

- Οι επενδύσεις που θα καλύπτονται από το ΚΚΣ θα πρέπει να περιλαμβάνουν ειδικά κίνητρα για τουριστικά καταλύματα που γίνονται πλήρως προσβάσιμα, εναρμονισμένα με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής ένωσης.

2.3 Στήριξη κυκλικών πρακτικών διαχείρισης αποβλήτων

Ο τομέας φιλοξενίας, αν και δεν εκπέμπει υψηλές ποσότητες GHG σε απόλυτα μεγέθη, παράγει σημαντικές ποσότητες βιοαποβλήτων. Κατά συνέπεια, ζητούμε τη συμπερίληψη δράσεων τοπικής κομποστοποίησης και υποστήριξης τεχνολογιών διαχείρισης βιοαποβλήτων, για τουριστικές επιχειρήσεις (π.χ τοπικές λύσεις κομποστοποίησης, καταγραφή και ανάλυση βιοαποβλήτων σε επίπεδο επιχείρησης), κάτι που είναι προς όφελος των επιχειρήσεων, αλλά και των προορισμών.

2.4 Στήριξη μικροκινητικότητας και βιώσιμης μετακίνησης προσωπικού και επισκεπτών

- Πρόβλεψη ειδικών κινήτρων για τουριστικές περιοχές για αγορά ηλεκτρικών ποδηλάτων, σκούτερ και shuttle vans μηδενικών εκπομπών.
- Υποστήριξη τουριστικών επιχειρήσεων για δημιουργία υποδομών φόρτισης, ειδικά σε απομονωμένες περιοχές, ώστε οι περιοχές αυτές να είναι πιο εύκολα προσβάσιμες από επισκέπτες που διαθέτουν ηλεκτρικά οχήματα.
- Δημιουργία συνδυαστικών προγραμμάτων με περιφέρειες ή OTA για ενίσχυση βιώσιμης κινητικότητας (π.χ. shuttle to beach, πράσινα λεωφορεία για επισκέπτες/εργαζόμενους), υπό το πρίσμα της διαχείρισης προορισμών.

3. Αναφορικά με τη μεθοδολογία και τις προδιαγραφές του ΚΚΣ

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε συγκεκριμένες μεθοδολογικές ελλείψεις, όπως:

- Η απουσία ανάλυσης κόστους ανά δράση και των ποσοστών συμμετοχής των επιχειρήσεων.
- Η έλλειψη χρονικού ορίζοντα και ορόσημων υλοποίησης.
- Η ανεπαρκής ανάλυση γεωγραφικών και περιφερειακών ιδιαιτεροτήτων, όπως αυτές των νησιών,
- Η απουσία σύνδεσης με άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ 2021–2027 και το νέο Σχέδιο Ανακαίνισης Κτιρίων.

Κλείνοντας, επισημαίνουμε για μια ακόμα φορά πως η ενεργή ενσωμάτωση του τουριστικού τομέα και ιδιαίτερα των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε απομακρυσμένες περιοχές, είναι αναγκαία για την επίτευξη της δίκαιης μετάβασης όπως ορίζεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/955.